

Jacek Przeniosło, Teresa Rysiewska, Jean-Marie Pesez, Françoise Piponnier

Essertines - Basses (Francja) k/ Montbrison, departament Loary

Informator Archeologiczny : badania 9, 315-316

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wierzchni 16 m². Z powodu znacznej miąższości nawarstwień oraz występowania licznych bloków skalnych utrudniających eksplorację, nie do-
tarto całkowicie do dna skalnego. W profilu bliższym otworowi jaskinio-
wemu stwierdzono podobny jak we wnętrzu jaskini układ warstw, przy
braku jednak lub znacznym zmniejszeniu miąższości niektórych poziomów
środkowej serii stratygraficznej osadów.

Zaobserwowano znaczne zmniejszenie się gęstości występowania
artefaktów w poszczególnych, górnopaleolitycznych poziomach kulturo-
wych wyróżnionych w wykopie głównym. Stwierdzono także całkowity
brak materiałów archeologicznych w warstwach, w których wewnątrz
jaskini zlokalizowane zostały uboższe poziomy kulturowe. Natomiast sto-
sunkowo większej ilości materiałów dostarczyły poziomy środkowopaleoli-
tyczne, co wydaje się przesunąć poza obręb współczesnego otworu jas-
kiniowego zasięg osadnictwa z tego okresu.

W tym sezonie zakończone zostały prace badawcze ekspedycji
polsko-bułgarskiej. Będą one kontynuowane przez ekspedycję bułgarską.

ESSERTINES - BASSES /Francja/
k/Montbrison
departament Loary

Ecole des Hautes Etudes
en Sciences Sociales. Centre
de Recherches Historiques
przy współpracy z Instytutem
Historii Kultury Materialnej
PAN

Dr Jacek Przeniosło i mgr Teresa Rysiewska
/IHKM PAN/ brali udział w badaniach prowadzonych
przez prof. Jean-Marie Pesez i p. Françoise Pipon-
nier. Badania finansowała strona francuska. Trze-
ci sezon badań. Osada datowana od XII-XVIII wieku.

Badany obiekt, zaliczony do typu "wsi zaginionych" zlokalizowany
jest na stoku naturalnie obronnego wzgórza, na którego szczycie znajdu-
ją się ruiny średniowiecznego zamku i kaplica z XII wieku. Odkryto tu
elementy zróżnicowanych chronologicznie /od wczesnego średniowiecza
do czasów nowożytnych/ zespołów osadniczych - m.in. fragmenty kamien-
nych murów obronnych i oporowych, pozostałości budowli kamiennych
/fundamenty, ślady piwnic i części murów naziemnych/, prawdopodobnie
XVII-XVIII-wiecznych oraz odcinki dobrze zachowanej, brukowanej drogi.
Warstwy osadnicze występują przeważnie w stanie naruszonym, niszczone
w wyniku przebudowy lub destrukcji poszczególnych obiektów kamiennych.
Na warstwy in situ, prawdopodobnie wczesnośredniowieczne, natrafiono
bezpośrednio przed zakończeniem prac, co uniemożliwiło szersze ich
przebadanie.

Problemy chronologiczne obiektu nie zostały w pełni rozwiązane. Wykopaliska nie dostarczyły materiału archeologicznego, który przyczyniłby się do ostatecznego ich rozstrzygnięcia. Być może badania geofizyczne, szczególnie wykorzystanie metody elektrooporowej i sejsmiczno-dynamicznej ułatwiłyby umiejscowienie wnek skalnych i uchwycenie przebiegu elementów umocnień, a także odkrycie materiałów dobrze datujących badany obiekt.

Materiały z badań opracowuje strona francuska.

GEBEL NABTA, GILF EL KEBIR /Egipt/
Pustynia Zachodnia

Zakład Epoki Kamienia
Instytutu Historii Kultury
Materialnej PAN w Warszawie
/w ramach Combined Prehistoric
Expedition/

Badania prowadzili prof.dr Fred Wendorf /Southern Methodist University/ i doc.dr Romuald Schild /IHKM PAN/ przy współudziale prof.dr R.Said /Geological Survey of Egypt/, prof.dr V.Haynes /University of Arizona/ i dr M.Kobusiewicza /IHKM PAN/. Czwarty sezon badań na Pustyni Zachodniej. Osadnictwo paleolityczne, epipaleolityczne i neolityczne.

Na obszarze zagłębień bezodpływowych typu plaża w okolicach Gebel Nabta /około 170 km na zachód od Abu Simbel/ badano wielki kompleks stanowisk epipaleolitycznych i wczesnoneolitycznych zawierających ceramikę, kości udomowionych zwierząt i szczątki roślin uprawnych. Stanowiska epipaleolityczne związane są z występującą fazą tzw. zwilgotnienia neolitycznego Sahary i datowane są na około 7500-6500 lat p.n.e. Osadnictwo neolityczne wiąże się z tzw. kompleksem Chartumskim, a jego początki datowane są przez C14 na około 6000 lat p.n.r. Tym samym neolit Pustyni Zachodniej okazuje się być znacznie starszy /o około dwa tysiąclecia/ od początków pojawienia się osadnictwa neolitycznego w dolinie Nilu.

Na obszarze wyżyny Gilf el Kabir weryfikowano stanowiska okresu dynastycznego i związane z dolnym paleolitem badane uprzednio przez ekspedycję angielską /przed II wojną światową/. Badania powierzchniowe obszaru zachodniego Gilf el Kebir wykazały brak stanowisk prahistorycznych nadających się do badań wykopaliskowych.